

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
18-04-2013

Uds. dato:
30-08-2013

Nummer:
98-13

J.nr.
5200582-12

Status: Gældende

Principafgørelse om: **merudgiftsydelse - barnepige - aflastning - sandsynliggjorte udgifter - dokumentation**

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 41

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager.

Har familien sandsynliggjort en merudgift, kan kommunen ikke kræve dokumentation for afholdelsen af udgiften. Der skal laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet eller den unge med al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

I dette overslag kan indgå et skøn over merudgifter ved pasning af et handicappet barn f.eks. ved benyttelse af barnepige/aflastning.

Formålet med merudgiftsydelsen er at dække de udgifter, som familien ikke ville have afholdt, hvis barnet ikke havde været handicappet.

Sigtet med ydelsesformen er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kan dækkes. Familien skal ikke søge kommunen om hjælp for hver enkelt konkret udgift.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare, hvilke krav kommunen kan stille til dokumentation i sagen for at en borger kan få dækket sandsynliggjorte merudgifter til aflastning/barnepige.

2. Reglerne

Lov om social service § 41 fastslår, at kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, at kommunalbestyrelsen alene skal yde hjælp til dækning af nødvendige merudgifter, som er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Det fremgår af § 3, stk. 2, at beløbet til dækning af merudgifter er uafhængigt af forsørgerens indtægt og skattefrit.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 4, at merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede udgifter.

Det fremgår af punkt 140 og 141 i Socialministeriets vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier, at sigtet med bestemmelsen er at tilgodese, at børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og med indgribende kroniske eller langvarige lidelser har nogle særlige behov, som kan give merudgifter ved forsørgelsen. Bestemmelsen giver således hjemmel til at dække de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet/den unge ikke havde haft en nedsat funktionsevne eller en kronisk/langvarig lidelse.

Familien skal selv afholde den del af udgifterne, som svarer til de udgifter, familien normalt ville have haft.

Af punkt 141 fremgår det, at dækning af merudgifter ved forsørgelsen ydes som et fleksibelt standardiseret tillæg, udmålt efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager, jf. punkt 147 ff. Gennem denne ydelsesform får modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst muligt kan dækkes.

Ydelsen er uafhængig af indkomst og ikke skattepligtig.

Om sandsynliggjorte merudgifter fremgår det af punkt 147, at kommunalbestyrelsen ikke skal søges om hjælp for hver enkelt merudgift. Merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager.

Sigtet med ydelsen er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kan dækkes.

At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Der skal således laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter. Er der tale om et barn/en ung, der på grund af nedsat funktionsevne slider meget på tøj og sko, laves der et overslag over, hvad merudgiften til dette vil være på årsbasis. Skal barnet/den unge til behandling, laves der et overslag over merudgiften til befordring hertil for det kommende år.

Udgifter, som forældrene kan dokumentere, skal selvfølgelig indgå i det merudgiftsbeløb, der udmåles.

Merudgifterne vedrører såvel løbende udgifter som enkeltudgifter. Udgifter, der afholdes inden for 1 år (12 på hinanden løbende måneder), sammenlægges.

Det fremgår af punkt 151 om regulering og opfølgning, at der skal ske en opfølgning på, om den udmålte ydelse dækker de konkrete behov. Det er derfor vigtigt, at kommunalbestyrelsen med jævne mellemrum - som hovedregel mindst en gang årligt - afholder et møde med familien, hvor familiens situation og behov drøftes.

Det kan være svært i starten af et forløb at få alle de merudgifter med, som har tilknytning til barnets nedsatte funktionsevne eller kroniske/langvarige lidelse. Det må derfor overvejes at lave en opsamling efter en kortere periode, f.eks. 2-3 måneder efter ydelsen udmåles første gang.

Modtageren af ydelsen bør ved opfølgningen kunne sandsynliggøre eller eventuelt dokumentere de væsentligste udgifter, pågældende har haft, siden ydelsen blev fastsat. Det vil gøre det nemmere at få fastsat en rimelig merudgiftsydelse, specielt når modtageren får ydelsen for første gang.

Hvis der opstår behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Dette forudsætter, at familien er berettiget til en merudgiftsydelse efter servicelovens § 41.

Ved uventede eller høje udgifter, som forventes at være blivende, skal udmålingen af hjælpen revideres snarest. Det samme gælder i de tilfælde, hvor udgifterne viser sig at være lavere end oprindelig antaget. Opfølgningen bør herefter normalt fastsættes til senest et år efter det tidspunkt, hvor udmålingen af hjælpen senest blev revideret.

Om aflastning fremgår det af punkt 184, at hvis en af servicelovens øvrige aflastningsordninger ikke er tilstrækkeligt i det konkrete tilfælde, kan der ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter til ansættelse af en hjælper efter servicelovens § 41 til aflastning. Der ydes kun hjælp til dækning af merudgifter efter servicelovens § 41 til aflastning i eget hjem.

Kommunalbestyrelsen bør være opmærksom på, at forældre ikke har mulighed for at indhente straffeattest eller børneattest på privat antaget hjælp, hvorfor kommunalbestyrelsen evt. kan tilbyde at gøre dette.

Når der ydes tilskud til privat antaget hjælp, bør kommunalbestyrelsen rådgive forældrene om det ansvar, der følger med at være arbejdsgiver. KL har udarbejdet vejledning om administration af borgerstyret personlig assistance for voksne, som også kan anvendes af forældre, der ansætter privat hjælp. Forældre bør ligeledes gøres opmærksom på, at der normalt ikke kan antages personer, som er under 18 år.

3. Andre Principafgørelser

Kasserede

C-15-01 og C-8-03 er gjort historiske og gælder ikke længere, da de er forældede.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag for at afklare, hvilke krav kommunen kan stille til dokumentationen i sagen for at en borger kan få dækket sandsynliggjorte merudgifter til aflastning/barnepige.

Resultatet er

- Kommunen kan ikke kræve dokumentation for, på hvilken måde det bevilgede beløb til barnepige/aflastning er blevet anvendt.

Det betyder, at kommunen ikke kunne stoppe udbetalingen af merudgiftsydelsen.

Vi ændrer således afgørelsen fra Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen Y.

Kommunens afgørelse gælder heller ikke.

Kommunen vil kontakte dig.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder, at kommunen ikke kan kræve dokumentation for hvordan merudgiftsydelsen til barnepige/aflastning er anvendt, herunder om modtageren har opgivet ydelsen til skattevæsenet.

Det fremgår af loven, at merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede merudgifter.

Af forarbejderne til serviceloven fremgår det: " Med lovforslaget vil merudgifter fremover blive ydet som et fleksibelt standardiseret tillæg, udmålt efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager." (L 229 1997)

Sigtet med ydelsen er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kan dækkes.

At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Der skal således laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet eller den unge med al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

I dette overslag kan indgå et skøn over merudgifter ved ansættelse af en person til at yde aflastning.

Vi har lagt til grund, at din søn, født den i 2000, er omfattet af personkredsen for merudgiftsydelse.

Vi har også lagt til grund, at kommunen har fundet dig berettiget til merudgiftsydelse til barnepige/aflastning.

Vi har videre lagt vægt på, at du tidligere har modtaget merudgiftsydelse bl.a. til barnepige/aflastning.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da nævnet traf afgørelse i sagen
- Nævnets afgørelse af 26. april 2012
- Klagen til Ankestyrelsen, indgået i nævnet den 1. maj 2012
- Nævnets genvurdering
- Forelæggelse for nævnet

Du har en søn med en gennemgribende udviklingsforstyrrelse og dårlig begavelse.

Du har modtaget dækning af nødvendige merudgifter bl.a. til barnepigepenge/aflastningsbeløb.

Den 12. april 2011 skrev kommunen til dig, at udbetaling af barnepigepenge/aflastningsbeløb ikke kunne udbetales, før du havde dokumenteret, hvordan ydelsen var blevet brugt, hvem, der havde modtaget beløbet, og om modtageren havde opgivet ydelsen til skattevæsenet.

A Kommune har den 10. maj 2011 truffet afgørelse om, at du ikke var berettiget til merudgiftsydelse, afledt af ophør af barnepige-/aflastningsbeløb.

Familiecenteret havde konstateret, at du pr. 1. juni 2011 havde merudgifter for 0 kroner pr. år. Udbetalingen bortfaldt med udgangen af maj måned 2011.

Det sociale nævn tiltrådte den 26. april 2012 kommunens afgørelse.

Nævnet har begrundet afgørelsen med, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om, at du ikke nærmere havde sandsynliggjort merudgiften til aflastning.

Nævnet har anført, at du var bevilget aflastning i form af aflastnings/barnepigepenge frem til den 30. december 2011. Kommunen blev imidlertid i perioden via ekstern revision bekendt med, at den måde, hvorpå kommunen tidligere havde vejledt i forbindelse med udbetaling af aflastningspenge, ikke var i overensstemmelse med lovgivningen, og at din merudgiftsydelse i form af aflastnings/barnepigepenge således ikke var lovlig. Dette blev begrundet med, at indberetningen til SKAT ikke kunne sandsynliggøres/dokumenteres.

Kommunen havde ikke tidligere vejledt om denne indberetning til SKAT, og der blev ikke rettet krav om tilbagebetaling med tilbagevirkende kraft, men kommunen ønskede fremadrettet at ændre proceduren for bevilling af aflastnings/barnepigepenge for at sikre, at lovgivningen bliver fulgt korrekt.

Nævnet anførte videre, at du var blevet partshørt i forbindelse med eventuelt ophør af aflastnings/barnepigepenge, førend der blev truffet endelig afgørelse. Efter ophør af din bevilling indkaldte kommunen dig endvidere til møde med henblik på en nærmere drøftelse af dit behov for aflastning. Kommunen havde oplyst, at dit behov for aflastning blev anerkendt, og at der således ville blive bevilget et sandsynliggjort timeantal om ugen og med tilbagevirkende kraft, når merudgiften var sandsynliggjort.

Du har klaget over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen er det anført, at det fremgik af lovgivningen, at sigtet med ydelsen var at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kunne dækkes. Det var ikke meningen, at borgeren skulle søge kommunen om hjælp for hver enkelt merudgift. Der skulle laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed ville få i det kommende år, og hvad det medførte af merudgifter. Det var oplagt, at det ikke var muligt at dokumentere fremtidige merudgifter med kvitteringer m.v., idet udgifterne endnu ikke var afholdte.

Du havde ved gentagne møder med kommunen sandsynliggjort alle udgifter. Kommunen havde anerkendt behovet for barnepige/aflastning.

Ydelsen blev endvidere lukket med 14 dages varsel. Du fandt, at du skulle have haft en frist på 3 måneder.

Der var endvidere fejl i nævnets afgørelse:

1. merudgifter var over 4000 om måneden, ikke kun 2832 kr.
2. Sandsynliggjort betød ikke, at kommunen kunne stille krav om dokumentation, når udgifterne jo gennem tiden kontinuerligt havde været sandsynliggjort.
3. Kommunen havde ikke ved afgørelsen tilbudt dig andet, end at kræve dokumentation for sandsynliggjorte udgifter. Du havde ikke umiddelbart mulighed herfor, og kunne i øvrigt slet ikke se pointen hermed, da lovens ord var sandsynliggjort. Dette grundlag havde bevillingen været udarbejdet på baggrund af, og kommunen havde anerkendt behovet.
4. Kommunen tilbød et møde inden afgørelsen. Det var for at tilbyde anden form for aflastning, hvilket du ikke mente, var hensigtsmæssig, da din søn var autist og slet ikke kunne tåle at blive flyttet rundt med hele tiden. I boede alene og havde naturligvis et behov for aflastning.

Du henviste til kildeskattebekendtgørelsen vedrørende privat antaget hjælp.

Du var endvidere utilfreds med, at nævnet havde været 1 år om at behandle sagen

Det Sociale Nævn har ved genvurdering henvist til Socialministeriets vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier, nr. 11 af 15. februar 2011, punkt 151. Det fremgår heraf, at i forbindelse med regulering og opfølgning af merudgiftsydelse, bør modtageren af ydelsen kunne sandsynliggøre eller eventuelt dokumentere de væsentligste udgifter, som pågældende har haft, siden ydelsen blev fastsat.

Nævnet bemærkede, at uanset, at din merudgiftsydelse efter det, du havde oplyst, var bevilget til den 30. december 2011, fandt nævnet, at kommunen var berettiget til en opfølgning som følge af de konkrete omstændigheder i sagen.

Et enigt nævn stadfæstede den 25. juni 2012 formandens afgørelse.

Du har til Ankestyrelsen indsendt et svar til dig af 7. december 2012 fra Social- og integrationsministeren.